

КВНЗ «Вінницька академія неперервної
освіти»

«ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТА ЧИННИКИ ЛИХОСЛІВ'Я В УЧНІВ СЕРЕДНЬОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ»

Автор: Кузьменко Ольга Миколаївна

Науковий керівник: Томчук Михайло Іванович доктор
психологічних наук, професор кафедри психології
КВНЗ

Об'єкт і предмет дослідження

**Мета
дослідження**

**Гіпотези
дослідження**

1

2

3

Завдання дослідження:

1

- провести теоретичний аналіз сутності поняття «лихослів'я» та виявити найбільш актуальні аспекти проблеми лихослів'я учнів середнього шкільного віку

2

- здійснити експериментальне вивчення психологічних особливостей вживання лихих слів підлітками

3

- розробити та апробувати програму профілактики та самоконтролю вживання ненормативної лексики у підлітків

Методи дослідження

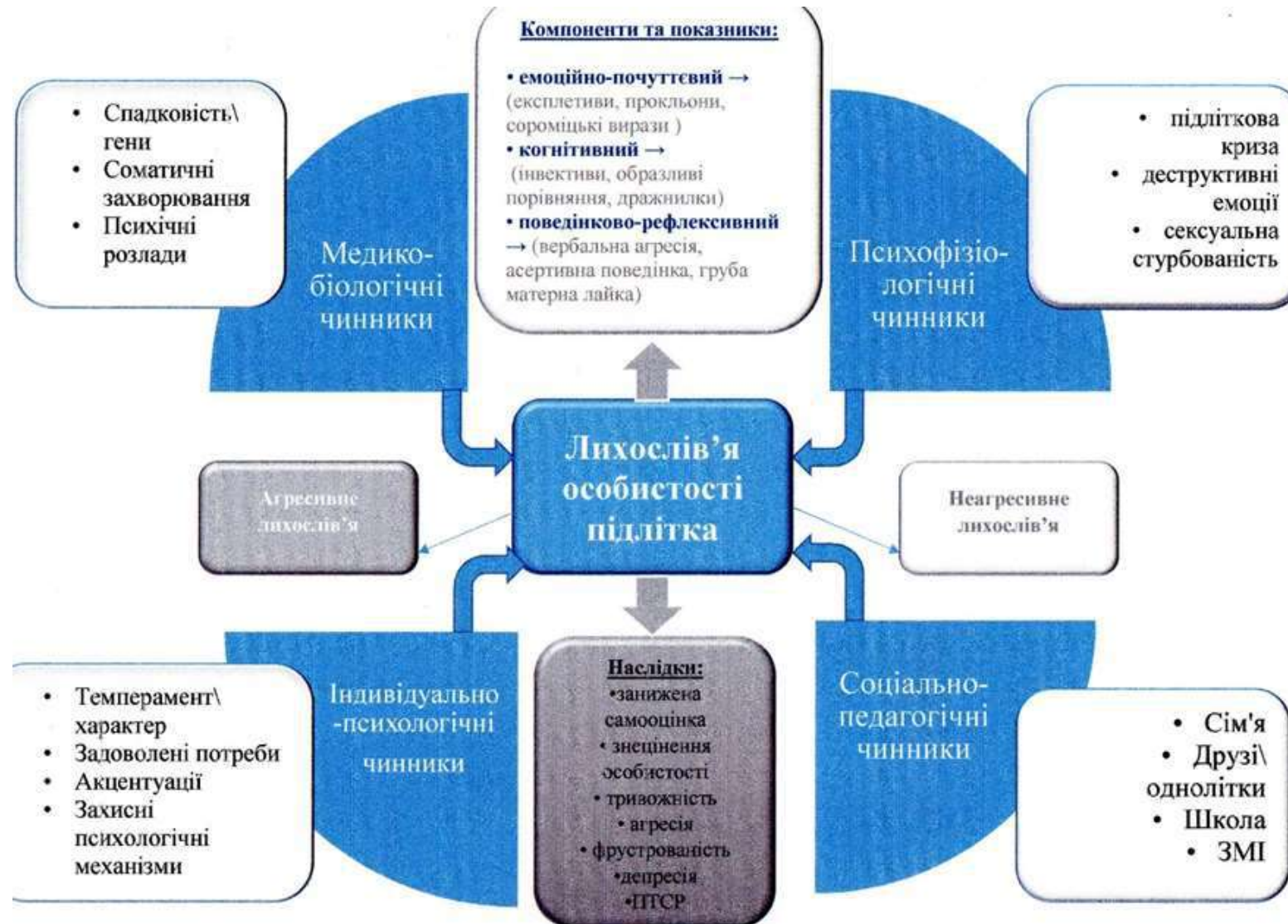
- теоретичний аналіз наукових літературних джерел, синтез, узагальнення, порівняння, конкретизація

- емпіричні методи (спостереження, опитування, бесіди, анкетування, тести)

- математичні методи

Теоретична модель

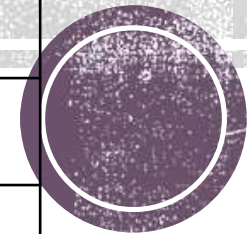
Результати емпіричного дослідження феномену лихослів'я та його причин в учнів середнього шкільного віку

№ п\п	Шкала інтенсивності лихослів'я	Хлопці, що				Дівчата, що			
		лихословлять		не лихословлять		лихословлять		не лихословлять	
1.	Висока інтенсивність	8	30%	7	21%	4	50%	20	71%
2.	Середня інтенсивність	15	55%			1	12%		
3.	Низька інтенсивність	4	15%			3	38%		
		Всього хлопців : 34				Всього дівчат: 28			
	Всього: 35 підлітків, що лихословлять (56%)								

Результати дослідження репертуару нецензурної лексики підлітків (n=35)

№ п\п	Тип нецензурної лайки	Кількість	У %
1.	Образливі порівняння	4	11%
2.	Прокльони	2	3%
3.	Експлетиви (емоційні вигуки)	19	61% (46% + 15%)
4.	Брудна груба лайка	7	20%
5.	Соромітні слова	3	5%
		Всього: 35 (56%)	

Результати дослідження думок підлітків щодо причин вживання лихослів'я їх однолітками та дорослими (n=62)

№ п\п	Причини вживання лихих слів	У дорослих (у %)	У підлітків (у %)
1.	Виражають негативні емоції	32%	
2.	Погана звичка	31%	
3.	Спосіб сваритися	12%	
4.	Бідний словниковий запас	4%	
5.	Не визначились	21%	7,5%
6.	Лихословити – це «круто»		56%
7.	Поганий настрій		13%
8.	Лихословити – це бути «дорослим»		19%
9.	Це заспокоює, коли «тебе не чують»		4,5%

**Результати
дослідження
акцентуацій
характеру за
опитувальником
Шмішека (n=62)**

№ п\п	Типи акцентуацій	Хлопці		Дівчата		Всього	
		%	Кіл-ть	%	Кіл-ть	%	Кіл-ть
1.	Емотивний	52%	18	48%	13	96%	59
2.	Гіпертивний	52%	18	48%	13	92%	57
3.	Застрягаючий	48%	16	52%	14	84%	52
4.	Демонстративний	44%	14	56%	15	67%	42
5.	Педантичний	50%	17	50%	14	58%	36
6.	Збудливий	45%	15	55%	15	46%	29
7.	Тривожний	20%	7	80%	22	42%	26
8.	Дистимічний	50%	17	50%	14	16%	10

Результати дослідження тематики малюнків підлітків за

методикою

«Неіснуюча тварина» (n=62)

№ п\п	Категорії малюнків	Хлопці		Дівчата		Всього	
		%	Кіл-ть	%	Кіл-ть	%	Кіл-ть
1.	«Монстри»	18%	11	5%	3	23%	14
2.	«Кото-зайці»	-	-	19%	12	19%	12
3.	«Єдинороги»	-	-	19%	12	19%	12
4.	«Агресивні дракони»	9%	6	3%	2	12%	8
5.	«Цифрові монстри»	10%	7	2%	1	12%	8
6.	«Химери»	3,6%	2	5,4%	3	9%	5
7.	«Метелики»	-	-	6%	3	6%	3

Результати дослідження психоемоційного стану за методикою «Неіснуюча тварина» (n=62)

№ п\п	Види проявів психічних особливостей	Хлопці		Дівчата		Всього	
		%	Кіл-ть	%	Кіл-ть	%	Кіл-ть
1.	Агресивність	55%	36	6%	2	61%	38
2.	Демонстративність	16%	26	47%	13	63%	39
3.	Чуттєвість	11%	19	38%	11	49%	30
4.	Прихована сексуальність	29%	24	18%	5	47%	29

Корекційно-профілактична роботи з підлітками та результати її впровадження

загально-
релаксуючі види
занять: мистецтва
чи спорт

тренінгова програма
«Мова-дзеркало душі»
(за Л.А. Широкоградюк)

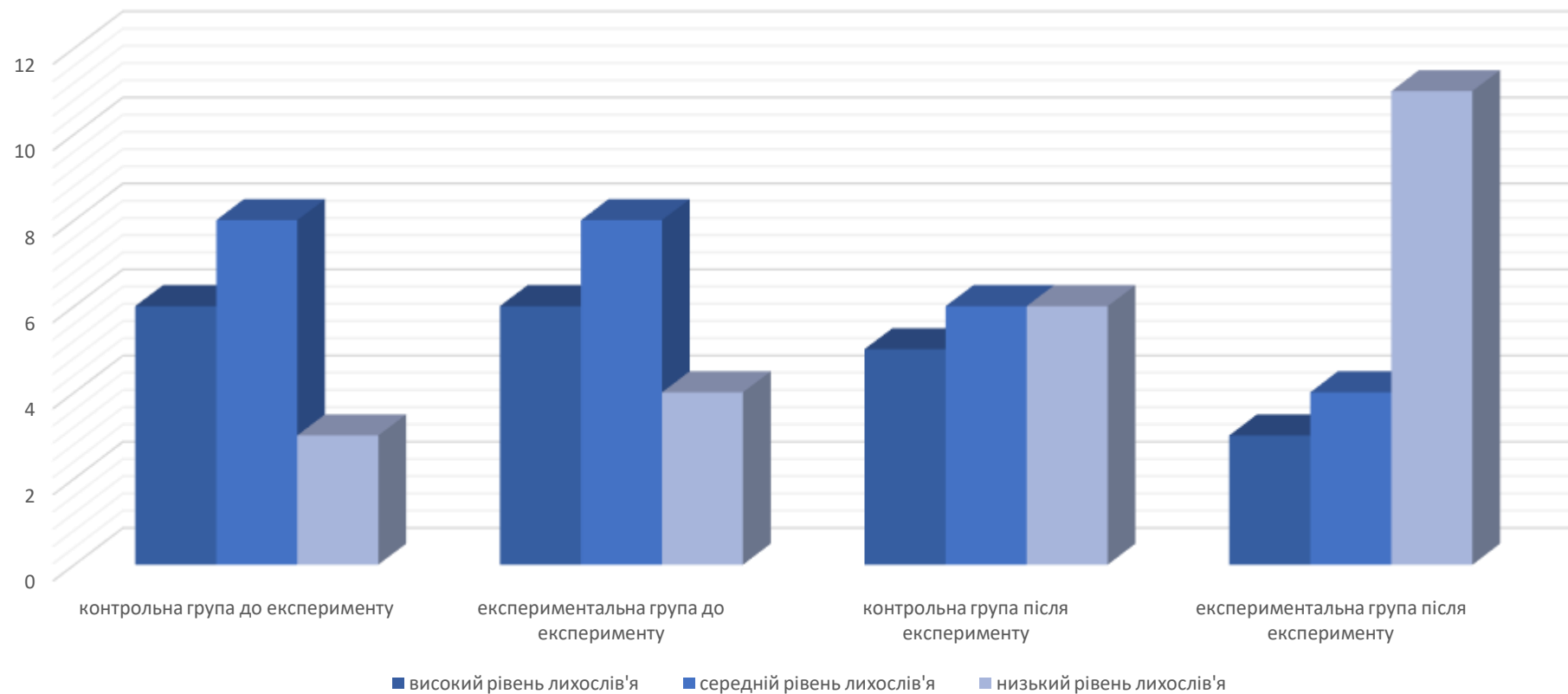

Результати шкалування рівнів інтенсивності лихослів'я підлітків (n=62)

№ п\п	Шкала інтенсивності лихослів'я	Хлопці		Дівчата		Разом	
		Кіл-ть	У %	Кіл-ть	У%	Кіл-ть	У%
1.	Нульова інтенсивність	7	21%	20	71%	27	43,5%
2.	Низька інтенсивність	4	15%	3	38%	7	11%
3.	Середня інтенсивність	15	55%	1	12%	16	26%
4.	Висока інтенсивність	8	30%	4	50%	12	19,5%

Порівняння рівнів інтенсивності лихослів'я підлітків до та після формуючого експерименту (n=35)

Практична значущість дослідження

розкрито причини і наслідки поширення лихослів'я та особливості їх прояву

досліджено основні методи та методики профілактики лихослів'я серед учнів середньої школи

запропоновано профілактико-корекційні рекомендації

Дякую за увагу!

